

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECZENI FUGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6 K. Negyedévre 3.—K.
Vidéken: „ 9 „ „ 450 „

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos.

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

Az idei jó termés dacára a hus oly szörnyű drága Debrecen városában, hogy ünnepnap számba megy, amikor a művelt középosztály asztalára hus kerülhet.

De nemcsak nálunk érezhető ez a nagy drágaság, hanem más városokban is. Más-hol azonban a városi tanács tesz valamit a közönség érdekében, míg Debrecenben úgy gondolkodnak a városházán, hogy magunkban nem tudunk semmit sem csinálni, hát ne csináljunk semmit.

Arad már megtalálta a módját, hogy miképen segítsen a város lakosságán, amíg Debrecenben nem is gondolnak a drágaság okozta nyomoruságot ellensúlyozni.

Az aradi városi tanács tengeri halakat hozatott Németországból és egy óra alatt a közönség szétkapkodta az egész szállítványt. Tok és lazac kilója 90 fillér, a kisebb halak kilója 60 fillér. Nem nyeresékedett Arad városa a közönségen, hanem a beszerzési áron adta az izletes halhúst. És ami a fő, vendéglősök nem kaptak.

Tekintetes tanács! kövessük Arad példáját!

Az Emlékkertben már serényen dolgoznak a Bocskay szobor talapzat felállításán. Maga a szobor, amely Debrecen legszébb terén fog állani, néhány nap óta a vasuti állomás raktárhelyiségében pihen, bizonyos számú koronák, mint fekbérnek ellenértéke fejében.

Nincs Debrecenben senki, aki a szobrot átvinné. A város arra az álláspontra helyezkedik, hogy ő a szobrot a talapzaton állva veszi át a szoborbizottságtól, a szoborbizottság azt mondja, hogy mért küldte előbb az ércöntő a szobrot, most viselje ő a fekbér költségeit.

Szóval a dicső fejedelem a hajduk vezére ott fetreng a vasuti állomáson, ahol sok nézője akad.

Van még más baj is Bocskayval, már t. i. a szoborral. Hirman ércöntődjében nem sikerült az öntés, de hogy a szoborleleplezéssel né járjunk úgy, mint Karcag városa, Kossuth szobrával, a hibás helyeket oinkkal és ólommal beforsasztgatta az ércöntő. Rájött arra a patina és így alig látszik a toldozás foltja.

Figyelmeztetjük a szoborbizottságot, hogy jó lesz Bocskaynak gummiköpenyvet

csináltatni és esernyőről gondoskodni, mert két három év múlva a szép, daliás Bocskayból — himlőhelyes, kopott massa lesz.

„Dózsa György!”

Irta: Bakonyi Samu.

Talán nagyon is népies meghatározása a politika mesterségének, hogy az nem más, mint uri huncutság. Talán megvan még a politikában a maga jogosultsága az igazmondásnak is. Talán megkövetelhetjük még attól is, aki a fórumra kiáll s a néptribün hangos szerepét deklamálja, hogy valamennyire legalább igaznak higgye és érezze, amit betanult. A legjelesebb színművész sem kelthet illuziót s illuzió nélkül hová lenne a szinpadi hatás, ha ő maga nem tudja magát beleélni az alakításába.

Aki a maga meggyőződése szerinti legjobb igaz ágot elfogulatlanul hirdeti, a más meggyőződésének az igazságában sem szívesen kételkedik. A bírálat hitellessége azonban nem mindig engedi meg a kiméletet. A képviselőháznak néhány nem magyar ajku tagja külön csoportban egyesült. Nem akarunk ezuttal arról beszélni, hogy az ilyen csoportosulásnak egy történelmileg egységes államban egyáltalán van-e jogosultsága. Ez magában véve elég nagy és fontos kérdés, hogy alkalomadtán külön foglalkozzunk vele. Most épen csak a mai szerepléséhez kívánunk ennek a tisztelt csoportnak némely megjegyzést fűzni, mert úgy látjuk, hogy dr. Vajda Sándor képviselő urnak mai nyilatkozatai — mint-hogy egyiket másikat tüntetőleg megismételte, elszólásoknak nem is tekintetjük azokat — alkalmasak arra, hogy ezt az egész külön szervezkedést a magyar nemzet előtt kellőképen megvilágítsák.

Azzal, hogy egy magyar képviselőnek a politikai ideálja az az osztrák miniszterelnök, akiről mindenki tudja, hogy vele minden törekvésünkben mint harcossal ellenféllel találkozunk, nem sokat törődünk. Ez a csufondáros malícia végre is izlés dolga és mi szívesen gratulálunk Beck Vladimir urnak az ő legújabb hódításához. Ámbár ez a ma annyi frivolitással nyílt színen tett szerelmi vallomás talán nem is egészen ujkéletű érzelmeket juttatott kifejezésre.

Régi igazság: az ember visszatér a régi szerelméhez s ha a tisztelt nemzetiségi urak nem titkolják többé előttünk, hogy üdvösségüket Ausztriától várják: ennyi őszinteséget mindenestre el kell ismerünk mai állástoglalásukban.

De már azt nehezebben fogja velünk elhitetni dr. Vajda Sándor ur, hogy az általános választói jognak csakugyan őszinte barátja. Ha valóban az volna, nem követett volna el mindent arra, hogy a nemzeti többség előtt a népjogok érvényesülésének ezt a legtisztább formáját a demagógia és a nemzetietlenség minden bűnének a legsötétebb színeibe öltöztesse.

Mi a magyar nemzet egységének tényezőjéül akarjuk az általános választói jogot megvalósítani, hogy az államnak minden polgára részes lehessen a haza sorsának intézésében. Az egyenlő jogok összeforrasztó erejét keressük mi a népszabadság e követelményében, amelyet kezdettől fogva hirdettük a nemzetnek programunk többi sarkalatos pontjával együtt és amelyet ezeknek egymásután — vagy a helyzet kedvező változásai esetére akár egyszerre való érvényesítésére — világosan szólva teljes állami függetlenségünk megvalósítására legbiztosabb eszköz gyanánt ismertünk fel.

A tisztelt nemzetiségi urak pedig most megtanítanak bennünket arra, hogy nekik mire kellene az általános választói jog. Az osztrák miniszterelnök eszpongó dicsérete közben megmondotta Vajda képviselő ur. A politikai és közjogi egyenlőségek gyanánt elismerendő nemzetiségek külön követeléseinek megvalósítására más szóval a magyar állam történeti és nemzeti egységének a szétdarabolására. Erre pedig nem adunk a derék uraknak fegyvert a közökbe. Gondoskodunk róla, hogy minden magyar állampolgár ugyanazon választói jogosultsággal bírjon, de szíves engedelmükkel találunk rá módot, hogy ezt a jogosultságot mindenki a jogot adó magyar állam egységének és nemzeti jellegének csorbítása nélkül gyakorolhassa.

A nemzetiségi ellentétek veszedelmének felidézésével tehát nem sikerült és nem is sikerülhet a többséget az általános választói jog ellenségévé tenni. De nem

MEGNYILTAK a Hungária kávéház

ujjonnan átalakított s tetemesen megnagyobbított helyiségei.

Az intelligens családok találkozó helye. Tisztelettel

Naponta ZENE estély.

Hideg büffet.

Saját termésti borok.

Weichinger Karoly.

580-10-1.

azért élnek a Vajda urék lelkében a tribunok véres hagyományai, hogy a testvéri kiengesztelődés és békés együttérzés nagyobb hasznára, a multnak a kísérteteit példás politikai józansággal és csupa lelkiismeretes aggódásból föl ne elevenítsék.

Nem csinálja meg a parlamenti többség haladéktalanul és természetesen kizárólag az ő szájok íze szerint a választói jog reformját? Tudja meg hát ez a többség és az egész magyar nemzet, hogy a nép nem fog tovább várni. És ha másképp nem, erőszakkal és vérontással fogja a maga jogait elnyomótól kicsikarni. Dózsa György példájára hivatkozott a mai szelíd fenyegetés, de sokkal őszintébben hivatkozhatott volna — ha már Jankura vagy Axentye Xevérre nem akart — a Hóra és Kloska idejére. Konstatálnunk kell, hogy a jellemző fenyegetőzés senkit meg nem ijesztett és az általános választói jog eszméjétől senkit el nem tántorított.

Magyarországon valóban nem lehet forradalmi propagandát csinálni. Ez a föld a történelmi fejlődés hazája. És ha a korszellem gyorsabb haladást követel tőlünk, mi azt is megértjük, amint megértettük mindig és soha még eddig rá nem szorultunk a tisztelt urak serkentésére, valahányszor az igazi népszabadság és jogegyenlőség követelményeinek előnyomulását szükségesnek és lehetségesnek láttuk. A magyar nemzet ezekért és nem ezek ellen ontotta vérért. Az elnyomó ellen harcolt és nem szövetséget kötött vele.

A nép pedig, amelynek türelmetlenségére és szenvedélyeire apellált a mai nemzetiségi szónok, a nép velünk volt és zászlóink alatt küzdött mindent, ahol csak a lelketlen izgatók a testvérharc borzalmaival föl nem idézték. Vajda képviselő ur azonban egyenesen kijelentette ma, hogy ő az izgatást hivatásának tartja. Arra való a kormány,

hogy az általa felköltött izgalmakat lecsillapítsa. Vérről és forradalomról beszél a népszabadság apostola és tudnia kell, hogy az ilyen nyilatkozatok ott, ahova szánva voltak, csakugyan izgató hatással lehetnek. De hát csak hadd legyenek. Hiszen itt a kormány; ennek a kötelessége a megnyugtató. Mikor pedig a kormány — Isten tudja, hányadszor — megteszi a megnyugtató kijelentéseket, tovább izgatni: ez az eljárás, amelyről kénytelenek vagyunk fentartani azt a bírálatunkat, hogy veszedelmes komédia.

Ilyen magatartás mellett minden elfogulatlan ember be fogja látni, hogy ezek az urak, ép úgy, mint a nemzet nyílt ellenségei, nem üdvös, népboldogító célnak, hanem hasznos népbolondító eszköznek tekintik az általános választói jogot. A többség azonban rájuk se hederít, hanem halad előre a valódi népszabadság és nemzeti egység útján s nem fogja megengedni, hogy a magyar állam jövője teljes függetlenségének ez a két bástyája egymásra dőljön. Az általános választói jogot tehát megcsináljuk szilárdul, becsületesen és okosan. Izgatni, jól tudjuk, akkor is fognak ellene azok, akik az izgatást tartják hivatásuknak. Azonban nem fogjuk elfelejteni azt a bölcs tanítást, hogy a kormány feladata lesz az izgalmakat lecsillapítani. Mi nem fenyegetőzünk vérontással, de élni fogunk a törvény erejével.

A hazai tanítószághoz.

Ébredj, áll talpadra magyar tanítószághoz! Utott a 12-ik óra; téled függ, türed e tovább a nyomorúságot, vagy nem? Éhezni, nyomorogni akarsz-e tovább is, avagy munkáled sorsod jobbra fordulását? E kettő közül választhatsz: pihensz, vagy tette kelesz, amint cselekszel, ahhoz képest érdemled sorsodat.

Jön a közkutatási költségvetés tárgyalása. Ha most nem gondoskodnak rólunk, akkor 30 ezrenyi néptanító, csaknem ugyanannyi család éhezhet, nyomoroghat tovább.

Keressétek meg a sajtót, hogy emelje fel hatalmas szavát mellettünk: a sajtó-pártfogása már úgyint győzelmét jelenti. Keressétek meg a törvényhatóságokat, irjanak fel érdeklődésben az országgyűléshez; irjon fel minden tanítótestület s egyesület a kormányhoz, képviselőházhoz, az országos pártokhoz. Keressétek meg minden embert, aki csak tehet értetek, értünk! Elsősorban sajtó képviselőket, hogy szóltassanak fel mellettünk, hogy valahára kapjuk meg azt a jevadalmat az iskola jellegére tekintet nélkül, aminőben a velünk hasonló képzettségű tisztviselők részesülnek. Hiszen ha a mozdonyfűtők, állomási kocsisok és bakterek, lámpagyújtatók, málbázók 1100—1300 korona fizetését, 250—600 korona lakáspént kap egyéb illetményeken kívül, akkor annyit a tanítók is megérdemelnek, hogy egyelőre legalább is az állami tisztviselők X—XI. fizetési osztályába sorostassanak; s már most az előtöltött szolgálati idő szerint beosztva s visszamenőleg július 1-től kapják a fizetési pótléket, mint kaptak a felekezeti polgári iskolai tanítók, tanárok. Kérjétek fel képviselőket, hogy hozzák emlékezteték a miniszter uraknak, Polónyi Géza s a függetlenségi párt 1894-iki azon fogadását, hogy addig semmiféle tisztviselőnek, alkalmazottnak nem szavaznak meg semmiféle fizetésemelést, míg a néptanítókról kellőképpen gondoskodva nem lesz. Ennek teljesítése becsületbeli kötelesség, mely alól nem lehet kibujni a nyugoti államokra a hazáért való koplalás dícsőségére való hivatkozással, nem akkor, amikor a legfelsőbb helytől le az utolsó hivatalszolgáig urasan rendezik a fizetéseket s sok-sok millió jutott nekik s csak a nemzet nap-szamosainak ne jutna? 30 ezer néptanító s ugyanannyi intelligens család van csak arra utalva, — hogy éhezve, rongyoskodva dolgozzék a magyar kultúra dícsőségére? A magyar tanító nem sztrájkol, mint a munkás; de jól jegyzzék meg, a kiket illet, hogy ennél veszedelmesebb lesz az, hogy ha a végig elkezerített tanítószághoz látja, hogy költen nem díjjazák, hát a munkát is majd a fizetéshez méri. Az országnak több mint 13 ezer községében lesz meg ez a csendes sztrájk a mely nemzetsorvasztó hatásáért majd aztán a miniszter urak lesznek a felelősök.

Kérjétek fel a képviselőket, hogy névszerinti szavazásokat kérjenek, mikor a tanítók ügyéről lesz szó, hadd lássuk, kik a magyar tanítók s tanítószághoz igazi barátai s kik az ellenségei.

Én azt hiszem, ilyen ellenségek nem

A megyék alakulása és fejlődése az Arpád királyok idejéből.

Irtá: Varju János.

A megye tisztviselői között az első volt a megye ispánja (a comes casdri). Ő volt a megyei hadak fővezére, a jószágok felügyelője (bonorum director) és főbíró. A királyi jövedelmeket is ő szedette be, melyeknek egy harmada őt illette. Nemes és jobbágyok közötti perekben is ő volt az illetékes bíró.

Székfője, mintegy helyettese volt az udvarbíró (curialis comes), a megye ispán hálosága alá udvari nép tartozott.

A hadnagy (örmmester szó) vagy major exercitus, dix vagy forrinosfos jobbaginnun casdri nak is neveztek, a sereg parancsoló ura, szintén az ispán nevében vezérkedett.

A Várnagy (major castris J. praefectus urbi, Castellanus) feladata volt a vár őrizetre és gondozása.

Minthogy a várnép katonasága századokra volt felosztva, azért minden századnak is volt egy parancsolója a centurio V. Század nagy, a mai százados jelentéssel ezek már nemcsak katonai, de gazdasági és kormányzati teendőikben is részt vettek. Anjuok korából már a decurio névvel (tízpágy, tízedes) is találkozunk. Hihető, hogy ez is régebbi keletű.

Praecones név alatt szerepeltek az al-

sóbb rendű hivatalnokok, a törvénykezésekre kiszabott napokra összehívták, számadásra vonták a népet s a börtönökre is felügyeltek Parancsolójuk, Comes praecorum magasabb rangú tisztiséget viselt.

Az ispánok parancsát a prisztol dusok hirdetik ki s a királyi pecsétes leveleket a billogok kézbesítették. A pénzbevaltók és dézsmaszedők (curatoresdecimarum) szintén őskori vártisztviselők voltak.

Magának a várnépnek a neve castrenses civiles volt. Ezek nem voltak katonák s az oklevelekben gyakran rustici (jobbágy parasztok) a nevek. A megye népe a földet művelni gyakran vadászok, halászok, sűtők (pistores) kovácsok, szabók és fegyvergyártók is akadnak közöttük.

II. Endre idejében a sok nyomorúság között a várnépnek a helyzete is nagyon tőrhetetlen volt. Békefi nagyon érdekes oklevelet ismeret e korból, amelyben a helyzetük tarthatatlansága miatt psnaszkodó a sághi, nyulfi, tarjáni és écsi föld és szőlőmivessék (vinitores) nyomorán a következő rendelkezések akar segíteni a jóáratu király. A várnép minden mansio (háznép. család után) huszakó bort ad ispánjának; ezenkívül fizetnek a pohárnokok ispánjának (comes buchariorum) egy nehezéket (pondus, ennek mai értéke 90 fillér.) Descensus oimén nem fizetnek dénárokat, de fűst pénzt sem. A centurié nem rendelkezhetik velők és maguk választanak maguknak billioust. A királyt és vendégeit nem kötelesek megvendégtelni, csak ha akarják és tehetik.

(Tudniillik, ha a király és kísérete a megyén keresztül átutaznak. Rendes bírájuk az udvarbíró, aki csak olyanokat idézhet maga elé, akinek valami pere van. Ha az egész falut elítélik az összes tíz pensát, ha csak egyesítélnék el, tíz dénárt fizet. Az adószedőknek minden család két dénárt fizet. Nem volt ugyan sok a könnynitítés, de az akkori viszonyokhoz képest ez is nagy jóteknony volt a jobbágyoknak.)

Még az örök (speculatores) rendjéről is emlékeznek okirataink. Fejük a major castorum volt. Békefi: Sáros, Vas, Zala, Sopron, Mosony és Valkó megyékről mutat ki adatokat. A mogyoródi örök — mondja többi között — minden tíz család után egy tojást, négy tyukot, egy ludat, 20 kenyert, egy akó bort, öt köből búzát szolgáltatnak be őrnagyuknak. Némely falu köteles volt több őrt is állítani. A földet személyenkint kell felosztani és nem nemzetiség szerint. Némely falu több, más kevesebb őrt tartozott állítani. A várnépet tetszés szerint adományozhatta vagy vehette a király s főnemesség a várbirtokokkal együtt, mint ingatlan hozzátartozandóságot. Azonban az át-helyezés, sőt az adományozástól is, ha fejkenkint és évenkint négy pondust (360 k.) fizethettek, megszabadíthatták magukat. Ezen a pápa, III. Lucius is megbotránkzott egy alkalommal (1184) és helytelenítette a szokást, de ez a dolgon keveset ényhíthetett. A várnépi nehéz helyzetből megváltás volt a várjobbágygyá váló előmozdítás. IV. Béla egyik leánya dajkájának testvéreit, fejedelmi

akadnak, mert hisz ki lenne a haza képviselői közül ellensége a magyar hazának, a melynek legelső érdeke a népoktatás.

Tanítók, tantestületek, egyesületek lépjenek ki azonnal a sikkra. Az iskola jellege ne válasszon most el bennünket, hisz ha az egyiknek a sovány, száraz, kolduskenyérből valamivel nagyobb karély jutott is, mint a másiknak, azért csak egyforma a mi nyomorúságunk -- a 30 ezer néptanítóé.

Szervezkedjétek, hassatok: A nov. 18-iki orsz. biz. gyűlésen jelenjétek meg minél számosabban, vagy ha egybe hívják az egyetemes gyűlést, akkor ha kölcsön vett pénzen is, de azon jelenjünk meg mindannyian.

Elég volt már a koplalásból, ébredjen már egyszer a tanítóóság is öntudatra skérje, követelje a maga jogos bérét.

Nagyjaink megasztaló frázisaival már jól laktunk, most már kenyér kell. -- Nem kolduskenyér, hanem tisztességes kenyér, a mely megillet bennünket.

Hazám tanítóóságá ébredj s dolgoz sorsod javításán, hogy tovább ne éhezze, ne rongyoskodjál.

Tette fel! de gyorsan!

Hajduböszörmény.

Porcsalmy Gyula.
tanítótestületi elnök.

Egyház és iskola.

Uj püspöki titkár. Elek Lajost az erdélyi ref. egyházkerület tegnapi ülésén püspöki titkáruul választották. Elek Lajos a debreceni főgimnázium nyugalmazott tanára s mint ilyen Debrecenben is általános köztisztelőnek örvend.

Cigányok sztrájkja.

A régi jó táblabírák, ha fölámádnának a sikkból, ugyancsak nagyot néznének arra a hirre, hogy Fáraó népe, a cigányok sztrájkba készülődnek. Pedig tény és való, hogy rövid idő múlva csöndesek lesznek a debreceni kávéházak, amelyekből estétkint vig muzikaszó hallatszik. Bezzeg a régi világba, amikor még nem kávéházakban, hanem az ősi kúrián mulatott a magyar, szó se lehetett volna cigány-sztrájkrol. Lekapatta volna a tiz körméről a szolgabíró ur azt a dádot, amelyik ilyen istentelenségre ve'emedett volna. Persze, akkor még fél lábra állva húzta a banda. Most azonban úgy játszik, hát elfogta az urhatnáság, meg a cucilizmus. Fizetést

akarnak a kávéosktól, akik természetesen nem akarnak fizetni, bölesen mondván, hogy az fizet, a ki huzat.

Igen ám, csak hogy amióta 6 forint egy hizott lud, azóta kevés embernek van huzatós kedve. Kihuzza belőlünk a finác, meg a piac, ami csak kihuzható és a cigányoknak ma már csak garasok jutnak. Ilyenformán nagyon érhető, hogy a bandák zugolódnak, mert a szegény dádek gyomra versenyt morog az öreg bögövel.

Szóval: komolyan fenyeget a debreceni cigány-sztrájk, amiről most minden este sok szó és tanácskozás esik nótakörökben a cigányok bandáiban. Fálhegygyel kihallgattam egy ilyen tanácskozást és reprodukálom azt.

Cimbalmos: Nohát lehet élni? Máreg a rézhur ára is fölment.

Kontrás: Hászen váltig vakarálom, hogy trájkojjunk.

Flótás: Biholdó! Hát a rajkók miből élnek meg, ha nem keresünk.

Cimbalmos: Meghálóztak a gyukhelek minden lövét. A leglácsóbb baroráj se kívánja a lavutát ögye mög a fene.

Kontrás: De ha még nem trájkolunk, akkor mög így csaképenugy fölkapik az állunk, mintha nem jádzunk.

Primás: Erigy mán bibas! Hát ha münk nem csinálunk muzsikát, hát csinálnak Berkiék, mög lehozzák Pestrül Kézetét vagy Ráczékat.

Nagybögs: Mög osztán ha trájkolunk, hát mög ögyéb baj is löhet.

Kontrás: Mi a devla?

Nagybögs: Mi? Hát az, hogy ránk küdik a katonaságot és lóvetnek.

Cimbalmos: Kitezik a biholdóktul ögye mög a fene.

Kontrás: No de ne vakaráljatok itt mindenfélét, mert valamit mégis csak kell makerálni.

Nagybögs: Mondok én valamit.

Primás: No.

Nagybögs: Ne játszunk addig magyar nótát, amöddig nem fizetnek a kávéosk.

Klarinetos: Az a! Van ennek gaudéja. Nem kék ögyebet muzsikányi, mint a gotterhalltót.

Primás: Hát a pofon mit öszik? Majd mög is ruhizatom magamat miattatok.

Kontrás: No én mégis trájkolok ögye mög a fene!

A többiek: Mi is! Mi is. (Letészik a hangszereket.)

Cimbalmos: Te tróger vidd haza a cimbalmot.

A kisbögs: E mán besséd!
Primás: Hát trájkolunk? Jó. (Készülődnek hazamenni.)

Egy ur: (A kávéházi sarokban egy üveg bort rendel és tizessel fizet a pincérnek.)

Primás: (Meglátja: Nyakon kapja a hegedűjét és egy pillanat alatt az ur mögött terem és lágyan huzni kezdi a nótáját.)

A banda a primás után sompolyog és játszik -- elveinek föntartásával.

Carolus.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Kedden, november 13-án „A rabló”, vigjáték. (B)

Szerdán, november 14-én „Cserelányok”, operette. (C)

Csütörtökön, november 15-én „Forgószél kisasszony”, énekes bohózat. (A)

Pénteken, november 16-án „Bolond” operette. (B)

Szombaton, november 17-én, Csokonay születésének évfordulója alkalmából: Csokonai prólóg, utána: „Az asszony”, színmű. (C)

Vasárnap, november 18-án, délután „Kis herceg”, operette. Este „A mádi zsidó”, életkép. (Ujdonság, kis bérlet.)

A „Cserelányok” nagy sikert aratott operette holnap ismét színpadra kerül. A közönség az eddigi előadásoknál mindig megtöltötte a színház tágas nézőterét, a mi kétségtelenül annak a bizonyítéka, hogy az operette szépsége, és ügyes mókái, táncmai megnyerék a közönség tetszését. A szereplők ezúttal is a régi maradtak, kik közül különösen Föthy Frida, Lónyai Piroksa és Sarkadinak van leghálásabb szerepe, a többi szereplők Radó Anna, Vida Ilona, Szakácsné Polgár, Árkossy, Bay, Déry, Magasházy. A 2-ik felvonásban a kis Vilson nővérek el táncolják az ő kedves „Bessarabiai Argyilán” táncukat.

A „forgószél kisasszony” másodszor. Csütörtökön f. hó 15-én ismét ez a rendkívül kacagtató francia bohózat kerül színpadra a fő szerepekben Föthy Frida, Békés, Bérci, Ternyei, Árkossy, Déry, Szakácsné, Ardaí Ida, Bay, és Rónai. A bohózat előadása alatt a közönség egy pillanatra sem unat-

kegyből, így tette várjobbágyokká, a nóg-rádmegyeieket pedig nemesekké.

A királyi cselédnép már kedvezőbb helyzetben volt, földet, falut örökölhettek, de a felszabadulásért nekik is nagy váltságdíjat kellett fizetniük (pl. 100, 50 v. 25 bizanc aranyat). Az udvarnikok rangosabb cselédnépféle voltak. Csálóközben egy egész vidéken csak ilyen sorsu emberek laktak. Több helységet Udvarnik névvel neveztek el róluk. Szintén jobb helyzetük volt a királyi udvar tárnokjainak (tavernicus regalis), a kik a királyi udvarban neveltek. Voltak köztük kádárok, kovácsok, tányéradók. Néha egész község (pl. Udal — Békefi szerint) csak tányérokat szállított a királyi udvarnak. Találunk már ezen korban ilyen foglalkozásu udvari tárnokokat is: cobolyosok, ijászok, paizs és kardhordók, foggyverők, edényhordók stb.

A királyné tárnokai között vannak: adószedő és hadakozó jobbágyok, szekeresek szent tárgyak szállítói) és prékok.

A tatárjárás után lényeges változás történik a megyei szervezetben, mert a gyűléseken már nemcsak és nemcsak egyaránt részt vesz; közösen választják a tisztviselőket és közösen gyakorolják az igazságszolgáltatást is. A katonai szervezet lassankint polgári, közigazgatási jellegűt ölt s megjelent az alispán a régi udvarbíró helyébe, majd ennek járás szerinti helyettesei a szolgabírók és ezek segédei, esküdtek is, mint a megyei önkormányzat képviselői. A megyei

gyűlések intézménye lép életbe, mely az ösiség elfogadása óta birtokpörök, személyi sérelmeket intéz el, sőt az országgyűlési küldöttek számára törvényjavaslatokat tárgyal vagy fogad el. Mátyás korában ismét a nemesi megyék kerekednek felül és a nem nemeseket leszorítják a közigazgatás teréről. Mindnagyobb hatáskört biztosít magának: adományozza a megürült birtokokat, kiveti az adót, ellenőrzi, egyúttal védelmezi a jobbagságot, kiállítja a kötelező banderiumokat a hadak számára. Megjelenik a kinevezett főispán mint örökös méltóság, akinek kinevezésétől függnek a megyei nagyobb hivatalok. A szolgabírókat azonban a megyei közgyűlés választja. Midőn az Jagellók korában fő és köznemesség késhégyig jutó harcot folytat egymással, ez utóbbi a megye-gyűléseken szervezkedik, hogy ellenállását rövid ideig érvényesítse, melyet azonban csakhamar elfojt a török betörés és hódítás. Más irányban kell a megyéknek szervezkedniök s a közös ellenség ellen védekezni. A megyei intézmény a változott, súlyos viszonyok között is megállta helyét, igazolásul azoknak, akik alkotmányosságunk legfőbb biztosítékának a megyét tekintik. Erről még később ejtünk szót.

Az Anjouk idejében alakult nemesi vármegyék autonómiája Hunyadi Mátyás király alatt fejlődik ki teljesen. Ekkor kezdik az önálló adókövetést, a nemességre kötelező határozatok hozatalát, sőt a felettök való bíraskodást is. Ez a fejlődés a Jagellók alatt tart. Az országgyűlésekre utasításokkal

küldik követeket, saját hatáskörükben intézik el a közigazgatás teendőit, maguk választják tisztviselőiket, a vér- és pénzadóit is önállóan kezelik. Eber szemmel örködnek alkotmányos jogaik felett a török hódoltság idején is. Bár a megyei adminisztráció ekkor a felső magyarhoni királyi vármegyék egyes városaiba szorult, mégis megtartják az összeköttetést a hódolt vidékek lakosságával, mely épen úgy engedelmeskedik a távoli megyei hatóságoknak, mintha közelökben működne. Ez a szívósság és összetartás nem engedte idegen országunkat a szétszottság szomorú idejében s ez övta meg későbbben is alkotmányunkat a tól, hogy idegen hatalmasság szolgájává legyen. A megyei intézmény mindig erősítette a nemzeti önértetet a magyar államiság javára. A megyéhez való vonzódás pedig polgárságunkban azt a meggyőződést érlelte meg évszázadok hosszú során át, hogy annak védelme egyértelmű a hazaszeretettel, fentartása és erősítése pedig elsőrendű nemzeti érdek. A mult idők kipróbált tanulságai intenek minden komoly és becsületes hazafit arra, hogy az ősi megyei intézményt a jövőben is alkotmányosságunk bástyájának s a haza főmaradása egyik legfőbb zálogának tekintsük. Ezt az ősi intézményünket megtörni vagy megszüntetni, még jobbat nem tudunk alkotni, való-ságos hazaszeretettel.

kozik, hanem folyton mulat, kacag, az egy-
mást követő jelenetek bohóságain, a szerep-
lők mindegyike egy egy kabinet alakítást
nyújt, a kitűnő énekes bohózat megérdemli
hogy a csütörtöki előadásban is zsufolt ház
gyönyörködjön.

A „Mádizsidó” szamara. Tudvalevő,
hogy a Mádizsidó előadásához egy eleven
számár szükségeltetik, amelyen a oimze-
replő Polgár az első felvonásban megjele-
nik. Zilahy igazgató kénytelen mos Polgár-
nak egy szamarat venni, hogy azon szama-
ron lovagolni tanuljon. Az előadás érdekessé-
gét nagyban fogja emelni a 2 ik felvonásban
előforduló „Cabarett” előadás, melyben
közre működnek Karacs Imre, Szalai
Gyula egy egy pera aria előnéklésével
Sarkadi és Lónyai Piroška, egy új fajta
Kék Wók eltáncolásával, a kis „Wilson”
nővérek, és az „Olivér” nővérek egy-egy
eredeti táncal. Lesz azonkívül egy a négy
évszaktól ábrázoló néma képzet. A „Mádi-
zsidó” főszereplői. Polgár, Sarkadi, Árkosi,
Deésy, Bay L. A nők közül Lónyai Piroška
és Szakácsné stb.

HIREK.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület közgyűlése.

— Első nap —

Ma reggel 9 órakor vette kezdetét a
tiszántuli ev. ref. egyházkerület közgyű-
lése.

Pont 9 órakor Dégenfeld József gróf
egyházkerületi főgondnok az elhangzott ima
után, költői szárnyalású beszédében nyitotta
meg az ülést, üdvözölve az egybegyűlteket.
Az ülés első számjaként Dávidházy János
esperes, másodolnok emelkedik szólásra,
megemlítve, hogy 5 nap múlva lesz 10 éve
annak, hogy Dégenfeld József gróftól nagy
lelkességgel főgondnokká választották s most
megragadja az alkalmat, hogy az egyház-
kerületi közgyűlés és a maga nevében is
Isten áldását kérje további működésére, ra-
gasszkodásának és őszinte tiszteleteinek adva
kifejezést, mely szép szavakhoz a közgyűlés
nagy lelkességgel járult hozzá. Meghatva
állott erre szólásra az ősz főgondnok, hasár
máttatlanul, — mint mondá, — érte e ki-
tüntetés mégis jól esett az neki s minden
más szóbeszéd helyett az ezeltől 10 évvel
tett esküjé: ujjíja meg, igyekezve magasztos
hivatásának továbbra is teljes erejéből
eleget tenni. A közgyűlés összes tagjai lel-
kes eljenzéssel fogadták a főgondnok sza-
vatát.

Ezután a megjelenésükben akadályo-
zott tagok bejelentése következett volna amit
tekintve, hogy még az ülés legelején
vannak, — későbbre halasztották. Az egy-
házkerületi közgyűlés ezután nagy lelkesé-
dással járult Halmezy Józsefnek nagybányai
egyházmegyei gondnokká történt választásá-
hoz s ezt a választást örömmel vette tuda-
másul. E tárggyal kapcsolatban Dégenfeld
gróf elnök jelentette, hogy az új nagybányai
gondnok ma reggel a debreceni ev. ref. egye-
tem javára 1000 koronás alapítványt tett.
Igaz lelkesedéssel éljenzették meg a nagy-
lelkű adományozót, majd új állásában tör-
tént üdvözlése után, az egyházmegyei és
tanárképviselek igazolására tértek át. Ez al-
kalmal az összes megjelent tagokat iga-
zolta a közgyűlés, utána pedig a megjelen-
teket vették számba.

A közgyűlés következő pontját az el-
nöki megnyitó beszédhez csatlakozó határo-
zatok hozatala képezte. Ezzel vonatkozólag a
közgyűlés elhatározata, az elnöki megnyitó
s az ezután következő üdvözlő beszéd szö-
röl-szóra jegyzőkönyvben örökíttessék meg.

Könyvigyűzők ingyen!

Mielőtt könyvet vásárolna bárki, el ne
mulasson legújabbban megjelent
A Harmathy Pál könyvkereskedése és antipariarumából
Debrecen Fűvészkert-utca 14.
Telefon 375. Melyben az árak bámulatos olcsón vannak jelezve
és oktatástan, nyelvtanok és beszéltetési könyvek, kereskedelmi, ipar, vasut és katonai könyvek, menynységian, mértan, theologiai munkák, biblia, énekes és imakönyvek,
vegyes művek különféle levelezők, köszöntők, sport és szakácskönyvek, naptárak, német, francia, görög, héber, latin, len nyelv, olasz, román stb. idegen nyelvi munkák, fo-
lyóiratok, zeneművek, zongora, hegedű cimbalom iskolák, gyakorlatok, darabok és nóták, tankönyvek az összes helybeli és vidéki fiú és leányiskolák részére. Jogi könyvek és
compendiumok; ajándék könyvek s még itt fel nem sorolt mindennemű könyvek bámulatos olcsón szerezhetők be. Külföldi levelező felárzni
Egész könyvtárakat, mindennemű egyes könyveket, metszetteket, régiségeket és kéziratokat megvásárolok (Valódi „Verge” egészségipapírból készült hu-
velyek, 100 brb. King 8 kr. Tiszt 10 kr. Progress 10 kr. Rákóczi 12 kr. Tulipán 12 kr. Ambre 12 kr. Jamine 8 kr. Cigarettaöltő 6, 509-70-3.

Ezután Garzó Gyula egyházkerületi
tanácsbíróvá történt megválasztását veszi
tudomásul a közgyűlés, majd Garzó Gyula
esküjét vette ki. Az eskü letétele után ki-
fejtéi programját, majd a közgyűlés nevében
Dégenfeld gróf főgondnok üdvözlő Garzót új
méltóságában.

Az egyház kerületi pénzügyi bizottság
jelentését olvasták fel ezután, melynek min-
den egyes pontját magáévá tette a közgyű-
lés, — majd pedig a szavazatszedő bizott-
ságot küldtek ki jelen közgyűlés tartamára.
Ezután elhatározták, hogy a konventi pót-
tagok számát 4 egyházi és 4 világi póttag-
gal szaporítják.

A közgyűlés következő pontját az 1907.
január 1 től 1909. december 31 ig terjedő
időre a konventi tagok megválasztása ké-
pezte. Ez alkalommal Szél Kálmán esperes
emelkedett szólásra és indítványozta, hogy
többeknek azon indítványát, mely szerint
minden egyes alkalommal titkos szavazás-
sal döntsenek, — ne fogadják el s csak a
fontosabb tárgyaknál ejtsenek titkos választ-
ást. A közgyűlés Szél Kálmán javaslatát el-
fogadta s így ez alkalommal, tekintve a
tárgy fontosságát, a közgyűlés titkos szava-
zatot rendelt el. A szavazás idejére az elnök
az ülést felfüggesztette.

Szünet után Sass Béla egyházkerületi
aljegyző lemondását tárgyalta a közgyűlés,
de a lemondását nem fogadta el s felkérte,
hogy állásában legalább még egy ideig ma-
radjon.

Ezután az egyes bizottságok jelentéseit
és a konventi határozatokat olvasták fel, ez
alkalommal tett kisebb javaslatokat a köz-
gyűlés minden vita nélkül elfogadta.

Tekintve, hogy ma az egyházkerületi
közgyűlés első napja van, a megjelent tagok
névsorát csak holnap fogjuk közölni.

Déli 1 órakor gróf Dégenfeld József
főgondnok tiszteletére az Angol királynő ét-
termében lakoma volt, amelyen az egyház-
kerületi küldöttek valamennyi tagja részt vett.

E lakomán Szél Kálmán az ünnepeltre,
György Endre a távollévő Kiss Aron püs-
pökre, Baksa Lajos dr., Simonffy Imre, Ko-
vács József, Kovács Gyula, Dózi Imre és
Haendel Vilmos dr. valamennyien az ünne-
peltre mondtak felköszöntőt. Majd Dégenfeld
gróf mondott köszönetet. A fényes lakoma
délután 4 óráig tartott.

A közgyűlést holnap délelőtt 9 órakor
folytatják.

**A jog és pénzügyi bizottság
ülése.** A városi jog- és pénzügyi bizottság
tegnap kezdte meg üléseit, mely ülések,
— tekintve a felhalmazódott anyagra, —
valószínűleg napokat fognak igénybe venni.
A gyűlés, mely a városháza kis tanács-
terében folyt le, tegnap délután 3 órakor kez-
dődt. A bizottság ülésén Vecsey Imre el-
nökölt. Jelen voltak: Márton Imre, Komlóssy
Arthur, Rickl Antal, Török Gábor, Juhász
Ignác, Király Gyula, Nagy Sándor, Roncsik
Lajos, dr. Magoss György, ifj. Schvarcz Vil-
mos, dr. Fejér Ferenc, Varga Károly tb.
tanácsnok előadó. Először a városi mérnökök
maganépitkezései kerültek tárgyalás alá.
Ugyanis Stegmüller Árpád és építészársai a
városi mérnökök maganépitési vállalatai miatt
tettek panaszt a miniszternél. A bizottság
azonban kifejtett vita után kimondta, hogy e
tárgyat egyelőre leveszi a napirendről. Ez-
után a szociálisták panaszát tárgyalták, mely-
ben a szociálisták a lakás- és élelmiszer
uzsora beszüntetését kérik. Ez ügyben Fejér
Ferenc dr. indítványa alapján a bizottság
kimondotta, hogy a város ezután is mindent
megtesz a nép jólétének érdekében. Végül a
Simonffy utcai bérházak jóvedelmét az építés
költségeire felvett alapok törlesztésére, első
sorban a városház építési alapra rendelte a

bizottság fordítani. A gyűlés ezzel este 7
órákor véget ért.

A Boockay szobor bizottság ma
déléltől 11 órakor Wezsprény Zoltán főis-
pán elnöklele alatt ülést tartott, melyen
most már véglegesen elhatározták, hogy e
hó 25 én délelőtt 10 órakor a Csokonai kör
felolvasó ülést tart, 12 órakor pedig a szob-
rot leplezik. Ez ünnepésekre az egyház-
herületeket, Hajdumegyét, a hajduvárosokat,
a megye községiskoláit, végül a hivatalokat
és testületeket hívták meg. Az emlékkertbe
csak belépő jeggyel lehet bemenni. Délután
1 órakor az A gol Királyné disztermében
bankett lesz.

Családi esemény. Dr. Szöllösi
Dezso ügyvéd családjában örvendetes ese-
mény történt, harmadik fia László születése
alkalmából. Ma délelőtt ment végbe a ritu-
alis keresztelés, melyen a barátok és jóisme-
rűsök egész serege vett részt és elhalmozta
a szülőket őszinte szerenese kívánatokkal.

A tulipán. Sajnos, igen csekély
numerusra zsugorodott már össze azoknak a
száma, akik még mostan is jelentőséget
tulajdonítanak a tulipán-mozgalomnak. Ne-
hány héttel a mozgalom kelekezése után
fölsőlegessé vált az a tüntető cél, melyet a
jelvény viselésével kifejezni akartunk s ezt
a legtöbbet arra magyarázták, hogy az
egész mozgalom elveszítette értelmét. Pedig
ez igen helytelen felfogás volt. Kétségtelen
ugyan, hogy kelekezése idejében, mely még
a jogtörő korszak végső hetére esett, be-
csületes politikai meggyőződésünk kifejezője
volt a tulipán, de a főcél már kezdetben is
az volt, hogy a jelvény viselője a magyar
munkának, a hazában honfitárs készítette
cikkeknek legyen vásárlója és fogyasztója.
Az a tény, hogy a hatalom jogtalan bitor-
lót a nemzet passzív rezisztenciája küzdte a
kormány székéből, nem tette fölsőlegessé a
tulipán-mozgalom ezen első rendű célját. El-
lenkezőleg. A nemzeti kormány munkájában
karöltve csak úgy vehetünk részt, hogy elő-
mozdítjuk saját iparosaink, iparvállalataink
ügyét, hogy biztosítsuk honfitársaink bol-
dogulásának feltételeit.

Váradai Gábor halála. Várady
Gábor 1848-as honvédezredes, a képviselő-
ház volt elnöke, majd mármárosszigeti ügy-
véd és a „Máramaros” című lap főszerkesz-
tője tegnap Máramarosszigeten meghalt.

Német pimaszkodás. Élénk emlé-
keztükben van még Stadthof bajoror-
szági városka azon átírata, melyben pimasz
megjegyzéssel küldte vissza a városi tanács
egyik magyar átírátát, Hasonló sors érte
most Hajdúvármegye egyik átírátát, még pe-
dig ugy nabban a városban. A külömbőség
most csak az, hogy nem az illető hatóság
küldte vissza a magyar címzésű hivatalos
levelet, hanem Stadthof postamestere. A
magyar átírat borítékának hátlapjára ugyanis
német nyelven a következő felírás van.
„Vissza. Itt csak modern nyelvek értet-
nek meg. Kelet Olvashatatlan aláírás,
postafőnök. Stadthof posta bélyegzője-
nek helye.” Csodálatos, hogy ilyen esetek
mindegyre történnek s az illetékes hatóságok
zsebre tett kezekkel s talán mosolyogva tü-
rik ezt a pimaszkodást.

Szicíliai tengerparti ünnepély. A
debreceni jótékony nőegylet december 15-én
az Arany Bika disztermében tartandó Szici-
liai tengerparti ünnepélye iránt óriási az ér-
deklődés. Mivel a nőegylet ezen ünnepélyre
nem küld külön meghívót, ezután hívja meg
városunk közönségét, kérve szives megjele-
nésüket. Jegyek kaphatók Molnár Ferenc
ur üzletében. Páholy 12 kor., személyjegy
3 kor., gyermekjegy 1 kor. Az ünnepély rész-
leteire nézve felvilágosítással szolgál f. hó
20 ikától kezdve mindennap délután 3-5

Dr. Fráter Erzsébet uránaly, a mulatságrendező bizottság elnöke (lakása Kossuth-utca 36. sz.) A mulatságrendező bizottság mindent elkövet, hogy ezen városunkban még nem ismert szép, színes ünnepély erkölcsileg és anyagilag sikerüljön. Az ünnepély részletes programját legközelebb hozzuk lapunkban.

A kamara ülése. Megemlékeztünk arról, hogy e hó 15-én esütörtökön lesz a kereskedelmi és iparkamara közgyűlése. A közgyűlés tárgyalási anyagát tegnap állapította meg a kamara, még pedig négy kisebb ülés keretében. Elnöki, számvevő bizottsági, közös bizottsági és a kamara ipari szakosztályának volt tegnap délután ülése, melyeken a közgyűlés tárgysorozatát véglegesen megállapították.

Kincses Kalendárium Régi, kedves ismerősünk, a Kincses Kalendárium, ismét megjelent, hogy figyelmeztessen bennünket az esztendő végének s az új évnél közeledésére. Tizenegyedzer jelenik meg a Kincses Kalendárium, amely most már annyira országos érdekes ismerős, hogy fölment bennünket annak bírálásáról, hogy miben különbözik ez a minden ízében gyakorlati és a tudományok minden ágát népszerűsítő kalendárium a közönséges naptáraktól.

A Kincses Kalendárium gazdag tartalmában bizony nincsen regény, nincs egyetlen novella, sőt nincs benne egyetlen egy verseske sem; költeményei egytől-egyig mind számot tartanak arra, hogy tudományos értéküket még a tudósok is elismerjék és még sincs közöttük egyetlenegy se, amelynek megértéséhez vagy élvezéséhez előző tanulmányok volnának szükségesek. Embertan, fejlődéstan, nyelvtudomány, csillagászat, statisztika, földrajz, politika, történelem, művelődés-történet, néprajz, heraldika, műtörténet, jogtörténelem, építészet, botanika, orvosi tudomány, sport, robbantó kémia, szobrászat, dramaturgia, színészet, népművészet, szocializmus, tőzsde-spekuláció, artisztika, természettudomány, csillagászati földrajz, minden van a Kincses Kalendáriumban, nem iskolás, nem akadémikus modorban, hanem egy-egy igazán érdekes problémával kapcsolatban. Például emberszármazástán, az antropogenezis minden modern tanítását le van írva annak az esetnek az ismertetésénél, hogy Newyorkban egy Indiából érkezett hajó két olyan utasát tartóztatták föl, akiről csak hosszas tudományos vizsgálat után állapították meg, hogy ember-e vagy állat? A nap-rendszer útját a Kincses egy érdekes teóriával kapcsolatban ismerteti, amely szerint 104.000 éves periódusokban az egész naprendszer minden bolygója átmegegy a jégkorokon. A geográfiából kit nem érdekelné annak leírása, hogy a föld száraz felületének még mely részei ismeretlenek? Meglepő, hogy a kontinensek területének egy ötödésze még ma is fölfedezésre vár. A nemzeti jelvényeket, amelyeket Magyarországon a tudós heraldikusok kívül senki sem ismer, hetvenöt kép és érdekes cikk ismerteti. A műtörténeti részben a leghíresebb francia és spanyol festők vannak ismertelve és főbb műveik, igen sikerült fametszetekben. Az építő stílus és építőművészet egész fejlődését fölmutatja egy másik tanulmány, mintegy nyolcvan képpel. Igen bőven vannak leírva az ideai ateni olimpiai versenyesek, melyeknek az újságok ekkora figyelmet nem szentelhetek. Hogyan készül egy szobor? Hogyan készül egy egy kitűnő színész szerepére? Erre a három kérdésre három kitűnő tanulmány felel meg. Ligeti Miklós, Berczik Árpád és Molnár László tollából. Egy nagy cikk a magyar nép művészetét ismerteti, hatvannál több képpel. A modern szocialis elméletekről, a Mars csatőről, a nagy bűzrék milliói spekulánsairól, a Föld súlyának megméréséről, a nagy forradalmak keletkezéséről és II. Rikóczi Ferencről nagy-érdekes, bátran mondhatjuk, hogy mint látni való, csakugyan megérdemli a nevét; a gyakorlati élet általános útmutatója.

A Kincses ára az idén is annyi, mint máskor: bekötve két korona, vászonkötésben három, bőrkötésben, arany metszettel pedig négy korona negyven fillér. Kapható minden hazai könyvesboltban.

E heti büntető főtárgyalások. 1906 november hó 12-én, hétfőn vádtanácsi ügyek, ítélethirdetések és felelővélő ügyek nyilvános tárgyalásai. 1906. év november hó 13-án, kedden főtárgyalás. Rosenthal Sándor s 2 társa ellen, csalás bukás büntette. November hó 14-én, szerdán főtárgyalások. Lente István s 5 társa ellen, lopás büntette, Fényes György ellen, sikkasztás büntette, Ganz Mór ellen, sikkasztás büntette. Dián Róza s társa ellen, lopás büntette. November hó 15-én, esütörtökön. Csira Sándor ellen, összbüntetés, Tyekkel János s társa ellen, orgazdaságot, Csuzza László ellen, lopás büntette, Biró Péter ellen, testisértésért, ifj. Balla Márton ellen, okirathamisításért. November hó 16-án, pénteken. Szőlősi Lajos s 5 társa ellen, testisértésért, Mester Lajos s 3 társa ellen, sikkasztásért, Májor Kálmán ellen, testi sértésért, Erdős Mártonné ellen, lopás büntette, Szoboszlai Lőrinc ellen, összbüntetés. November hó 17-én, szombaton. Péntes Istváné ellen, hamis tanúzásrai rá bírás, Tóth Dani Lajos ellen, testi sértésért, Sipos Arva István ellen, lopás büntette, ifj. Szabó Mihály ellen, testi sértésért, ifj. Szabados István s társa ellen, hatóság elleni erőszak büntetésért.

Öreg ember tévedése Tóth Lajos Vigtödvő-Mihály utca 20. sz. alatti lakos panaszt emelt a rendőrségen Mandel Kornél Simonffy utca 56. sz. alatti lakos ellen, hogy mikor egy 20 koronás papírpénzt felváltott, neki tévedésből 8 drb. 5 koronást adott, ezáltal neki 20 korona kára van. Mikor a szegény 64 éves öreg ember tévedését észrevette és kérte vissza a pénzt, akkor már Mandelné azt is eltagadta, hogy 6 pénzt váltott. Azonban erre nézve Tóth Lajosnak tanui is vannak. A rendőrség megindította az eljárást Mandelné ellen.

Sóvágó és társai. Róza Sándor méltó utódja még mindig tagad. Óriási bünpörnek vizsgálata, melynek anyagát Sóvágó János és társainak rémtettei szolgáltatták, tegnap nyert végleges befejezést. Siteri, Nyiri, Szombati a banda vezető férfiai beismerő vallomásokot tettek, számtalanszor szembesítették őket Sóvágóval, a kinek szemében mondták minden tettet, de eredmény nélkül, mert a megrögzött gonosztevő alhatatosan tagadott. Sóvágót legutóbb életfogytiglani fegyházra ítélték, de a Curiahoz beadott semmisségi panaszának valószínűleg meg lesz az az eredménye, hogy a Curia újabb tárgyalást fog elrendelni. Most már együtt van minden adat, minden bizonyíték s így nyilvánvaló, hogy Sóvágót cinikus magaviselete, állhatatos tagadása sem fogja megmenteni a jól megérdemelt akasztófától.

Letartóztatott zsebmetszők. Megemlékeztünk arról a vakmerő zsebmetszéséről, melyet mult hó 27-én követtek el a debreceni nagy állomáson. E zsebrablás áldozata Fogel Sámuel újfehértói földbirtokos, kinek 240 korona értékű arany óráját és láncaát lopták el. Azonnal feljelentette az ismeretlen tetteseket, s a rendőrség lelkiismeretes nyomozásának köszönhető, hogy a tettesek Paciana Lajos nyíregyházi utazó zsebtolvaj és Osmó András ismert hamis kártyás személyében kére kerültek. Jóllehet konokul tagadják az ellenük támasztott vádat, de az eddig már felismert súlyos bizonyítékok alapján a rendőrség mégis letartóztatta őket.

Elvi jelentőségű határozatok ipartügyekben. Kerékgyártó iparosok kérések és kútkosoruk előállításával is foglalkozhatnak a keresk. miniszter döntése szerint. Ugyancsak a kereskedelmi miniszter mondta ki, hogy megrendelések átvétele végett nyitott fióküzletre iparigazolvány adható, azonban a nem helyben lakó iparos, vagy megbizottja a fogyasztók fölkeresésével megrendeléseket nem gyűjthet. Az iparügyi közgyűlés határozatai nem oly iparhatóság határozatok, amelyekre a törvényben megállapított 15 napi fölebbezési határidő vonatkozik. — Iparhatóság telepengedelemehez kötött ipartelepek engedélyezésénél an-

nak a kérdésnek elbírálása, vajjon a kérdéses ipartelep létesítése esetén a teleptulajdonos kötelező-e a megfelelő szabványnyilatkozat kiállítására, vagy sem, nem a közgazdasági bizottság, hanem az illetékes iparhatóság hatáskörébe tartozik.

Vadász Naptár 1907. évre III. évfolyam. Hazánkban a vadászat összalkozásunk lévén, manapság is valóban egyik a legnépszerűbb, férfias és testedző sportok egyikének, azzal a különbséggel, hogy míg a többi sportnemek mindegyike egyéni jellegű képvisel, addig a vadászat közgazdaságilag is egy igen fontos szerepet játszik. A vadászat helyes gyakorlása, az ok- és célszerű vadtenyésztés előmozdítása, valamint a vadászat összes ágaira vonatkozó tudnivalók hasznos ismertetése céljából íródott a Vadász-Naptár, immár III-ik évfolyama. Szerzőjét, Remetsei Kórváry János vadászati író, a magyar vadászok és erdészek a szaklapokból is nemcsak mint szakíró, hanem mint kiváló vadászt is a legelőnyösebben ismerik; munkáján meglátszik, hogy annak minden egyes adatait nem theoretikus fejtegetésekből, hanem a gyakorlati vadászatból merítette. Ezen minden vadász nélkülözhetetlen kis kézi könyve, a vadászat gyakorlásához megkívántató összes tudnivalókat ismerteti szabályos sorrendben, egyuttal útmutatóul szolgál a szokásos vadászati meghatározások és kifejezések nézve is. Nemcsak a lőfegyverrel gyakorolható vadászatot, hanem felöltési és ismerteti a főúri világ által manapság is igen kedvelt agarászati is. A gyakorlati fegyver használhatósága és a helyes töltények készítése módjára nézve, megbecsülhetetlen útmutatókkal szolgál. Megjelent Budapesten Ifj. Nagel Ottó kiadásában, Múzeum-körút 2. Ára: díszes vászonkötésben, számos képpel ellátva 3 korona.

Nincs kétféle becsület. Korszaks reform előtt áll a francia hadsereg. Picquart hadügyminiszter legközelebb egy olyan törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé, mely a modern szellem diadalmas hirdetésére. E szerint a hadi és katonai bíróságokat megszüntetik s a katonákat a polgári bíróságok alá rendelik, miután nincs kétféle becsület. Egész Franciaország örömmel fogadja az új hadügyminiszter kezdeményezését, mely a következő: Javasolom, hogy a minisztertanács készítsen elő egy javaslatot és terjessze a képviselőház elé, melylyel az ugynevezett hadi- és katonai bíróságokat megszünteti, a katonai bíróságot fegyelmi esetekre szorítja és a katonákat a polgári bíróságok alá rendeli. Indokaim egyszerűek és természeteseek. — Elérkezettnek látom az időt, hogy letűnjék az a középkori felfogás, mely a katonát a polgárok fölé helyezi. Lehetlenség, hogy a hadsereg külön állam legyen az államban és hogy külön törvényei legyenek. Ugyanazt a bűnt vagy vétséget csak ugyanazon formák között és ugyanazon büntetéssel lehet sújtani. Meg akarom szüntetni a különbséget a katonai és polgári becsület között. Nincsen kétféle becsület és a hadnagynak nem lehet más vagy különb becsülete, mint a törvényszéki bírónak, az iparosnak, kereskedőnek, nagybirtokosnak vagy miniszternek. Ez a szempont vezérelt a 7. §. beiktatásánál, melyben megállapítom, hogy a párbaj a hadseregben is a polgári büntető törvénykönyv rendelkezései szerint bírálendő el. A fegyelmi vétségeket azonban meg kell hagynom a hadsereg hatáskörében. — A francia minisztertanács vita nélkül egyhangulag hozzájárult a javaslatához.

Amerikai kortések Debrecenben. Egyik newyorki biztosító intézet, a Mutual, melynek pörös ügyeiről lapunkban is többször tettünk említést, közelebből elnököt és alelnököt választ. A jelenlegi elnök az öreg Európában véli megtalálni a bizalmat a korteseit ennek keresésére indította utnak. A kiküldöttek most abban fáradoznak, hogy a biztosítási kötvények tulajdonosait fölkeressék s nyilatkozatot vesznek tőlük arról, hogy bizalmukkal a jelenlegi elnököt tisztelik meg. E vállalkozás ép oly merész, mint költséges; de ha meggondoljuk, hogy az elnöki állással körülbelül 150.000 kor. évi fizetés

jár a mellékeseken kívül, érthető, hogy a jelenlegi elnök nem egy könnyen válik meg állásától.

x **A legjobb formájú férfi kalspok** 4-6 és 8 koronáért, a legizlésebb selyem nyakkendők már 1 koronától feljebb. A Nyakkendő királynál.

x **Most érkezett kitűnő fajalma**, úgy mint francia muskotály és olasz Anurohi. Kapható úgy kicsinyben, mint nagyban Grünbaum Hermann déli gyümölcs és csemege nagykereskedésében, Piac u. 8. sz. Kereskedelmi akadémia palota. 568-x-1.

TÁVIRATOK

A mentelmi bizottság zavara.

Budapest, nov. 13. Jeleztük már, hogy a mentelmi bizottság határozatát, melyet Plósz Sándor volt igazságügyminisztert vád alá helyezni kívánja, a bizottság elnöke Gál Sándor még nem írta alá. Amint értesültünk Gál Sándor még meg sem kapta Kálószy József előadótól a jegyzőkönyvet, de mielőtt Kálószy átadta, alá fogja írni, mert ez mint elnöknek kötelessége. Ez után az ügy a Ház színe elé kerül, amely úgy dönt a jelentés fölött hogy t. i. a jelentés első részét, a mely a mentelmi jog megsértését konstátálja el fogadja és az ügyet az igazságügyi bizottság elé utasítja. A másodikikat a minősítő részt, melyben a vád alá helyezési indítvány is van pedig elveti.

A delegációk és a költségvetés.

Bécs, november 13. Wekerle Sándor miniszterelnököt a hét végére oda várják, hogy a királynak a delegációk ügyében referáljon. Az utolsó ülészekon a magyar delegációban támadták ugyanis a közös minisztereket azért, hogy a közös költségvetés füzeteit nem osztották ki a delegátusok között idejében, hogy azok az adatokat áttanulmányozták volna. A kívánságot most olyanformán akarják teljesíteni, hogy a delegációk összehívásakor, tehát november 24-én szétosztják a delegátusok között a költségvetéseket és azután azt javasolják, hogy a delegációk a királynál való ünnepess fogadás után egy hétre elnapolják tanácskozásukat. Így akarnak a delegátusoknak alkalmat nyújtani arra, hogy a költségvetéseket tanulmányozhassák s mégis megakadályozzák, hogy a költségvetés adatai előbb jussanak nyilvánosságra, semmint a delegátusok elé terjesztik.

A pénzügyi bizottság ülése.

Budapest, november 13. A képviselő ház pénzügyi bizottsága tegnap délutáni ülésén befejezte a kereskedelmi tárca költségvetésének a tárgyalását és áttért a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalására. Targyalás közben felvetődött a honvéd tüzérség kérdése is, melyről úgy a honvédelmi miniszter, mint a miniszterelnök nyilatkozott. Holtzy Pál azon kérésére, hogy a honvéd tüzérség felállítására iránt miért nem tették meg a kellő lépéseket. A honvédelmi miniszter azt válaszolta, hogy neki évente 12.500 ujonca van és ez szükséges a honvédegyalosság és lovasság kereteinek fentartására. Tüzérségre ebből nem telik, azonban minden előkészület megtörtént arra, hogy a tüzérség azonnal föl lesz állítható, amint az országgyűlés a kellő számú ujoncot megadja. Utána Wekerle Sándor miniszterelnök szólt föl és előadta, hogy a kormány komolyan foglalkozott a honvéd tüzérség felállításával, azonban tapogatózások történtek egyes pártoknál s az volt az eredmény, hogy sokaknak voltak ebben a tekintetben aggodalmaik és egyáltalában nem járt volna közmegnyugvással a létszámemelésnek az a kérdése, mely a honvéd tüzérség felállításával szoros kapcsolatban van. Szóba került még a bizottságban az a kérdés is, hogy az első honvédezed tisztjei miért voltak a Rákóczy ünnepen kaszánya vizsgálatra. A honvédelmi miniszter erre vonatkozólag hangsúlyozta, hogy ennek nem volt semmi tendenciózus célja, az egész nem volt egyéb, mint a rendes vasárnap reggeli kaszánya

vizit, mely sem a honvéd tisztet, sem a legénységet nem akadályozta abban, hogy a Rákóczy ünnepen, mint nézők részt ne vehessenek.

LAPZARTAKOR.

A képviselőház ülése.

Budapest, november 13. Ma délelőtt 10 órakor aig 40 képviselő volt jelen, amikor Justh elnök az ülést megnyitotta. A kormány részéről csupán Wekerle miniszterelnök jelelt meg az ülésen. Benedek János olvasta fel a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet az elnök hitelesítettnek jelentett ki. Az elnöki előterjesztések után Kálószy József a mentelmi bizottság előadója tett jelentést, majd a Ház elfogadta harmadszori olvasásban a szabad tengerhajózásról szóló törvényjavaslatot és azt a főrendiházhoz átteni rendelte.

Következett napirend szerint a mérték-hitelesítési szöveg törvényjavaslat tárgyalása. Elnök jelentette, hogy Kossuth kereskedelmi miniszter nem lévén a Házban a felvilágosításokat Sztérynyi József államtitkár fogja megadni.

Lázár Pál előadó ismertette a javaslatot és elfogadásra ajánlotta. Ezután Sztérynyi József államtitkár kifejtette, hogy mennyi visszaélés történik manapság a mértékekkel, különösen vidéken, s ezért tartotta szükségesnek a kormány, hogy a mértékek államosítottassanak.

Ballagi Aladár két módosítványt nyújt be, mely szerint kapcsolassék ki Budapest székes főváros e törvény hatálya alól, miután hogy a fővárosnak van saját mértékhatóságos hivatala, amely kitűnően működik. A kormány csupán az ellenőrzés jogát tartsa fenn magának.

Zanella Richárd csatlakozik Ballagi indítványához és csupán Fiuméra is kéri kimondani a mentességet.

Sztérynyi államtitkár rövid felszólalásában kijelenti, hogy a kormánynak ezellen elvi kifogása nincsen.

Ugron Gábor szerzáción beszédelemondott. Utal arra, hogy ha egy országban valamire néve törvényt hoznak, akkor annak a törvénynek mindenütt érvényt kell szerezni. Nem tűrhető az, hogy egynemely város monopóliummal bírjon akkor, amikor a monopóliumot maga az állam bírja.

A Ház szavazás után úgy Ballagi, mint Zanella indítványát elvetette és a törvényjavaslatot részleteiben is elfogadta. Holnap harmadszori olvasásban kerül a Ház elé.

Következett napirend szerint a külkereskedelmi statisztikára vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása.

Hellebrondt Géza előadó ismertette a javaslatot és elfogadásra ajánlotta. A Ház vita nélkül elfogadta.

Ezután az elnök 1 órakor bezárta az ülést.

Polgármesterek a kormány tagjainál.

Budapest, november 13. A polgármesterek jelenleg Budapesten ülésező kongresszusuk ma délelőtt küldöttségileg tisztelt Szentpály Kálmán miskolci polgármester vezetésével Wekerle Sándor miniszterelnök-nél és gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél.

Kossuth és Apponyi Pozsonyban.

Pozsony, november 13. Kossuth Lajos arcképének leleplezési ünnepélyére Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf ma dében ide érkeztek. A pályaudvaron nagy néptömeg várta a minisztereket, akik a város díszfogatán hajtottak be a Palugyai szállóban levő lakásukra. Az ünnepély délután folyt le.

Védekezés az arató sztrájk ellen:

Budapest, nov. 13. Nagy feltűnést keltett a fővárosban az a hír, hogy több földbirtokos szövetkezett arra, hogy Kinából a jövő év nyarára 100.000 kulit hoznak, az arató sztrájk letörésére.

CSARNOK.

Kaland.

— Holnapután 6 felsége szűkebb körü ebédet ad. Jöjjen el holnap s aztán megbeszéljük a többi.

Másnap este pontosan ott voltam a szállodában. Az asztalnak egy hosszú sorvány gentlemann elvált a kapu előtt, aki azután szorgalmasan kikérdezte, hogy anarc-hista vagyok-e, melyik lapnak dolgozom, s még egy sereg hasonló kérdést intézett hozzám, amire én lelkiismeretem szerint feleltem. A sovány ur megjegyezte: Jól van, jöhet, hanem a bajuszt borotváltassa le, mert egy királynéhoz bajuszos szolgát nem bocsáthatok be. Bizonyára fájni fog ez az áldozat, mert helyes kis bajusza van, de... tekintve e kivételes esetet...

O, ami a bajuszt illeti — feleltem én — egész örömmel végom le, csak a királyné közelébe jussak.

Két nap múlva frakkban, bajusz nélkül megjelentem a szállodában, miután újabb öt fontot lefizettem az asztalnoknak. Már várt az ajtóban:

— Azt hittem, már el sem jö. Azonnal menjen fel, majd meg fogja tudni, mi a teendője.

Egy nagy terembe mentem, amely közvetlenül az emeleten a terem mellett volt, ahol a királyné a vendégeit fogadta. Bemutattak valami udvari főembernek.

(Vége köv.)

244. szám. vrs.

Pályázati hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál egy házipénztári tiszti és egy polgári biztosi állás fog az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésen választás útján betölteni.

A házi pénztári tiszti állás évi 1500 korona fizetésből és 300 korona lakáspénzből, a polgári biztosi állás évi 1400 korona fizetésből és 200 korona lakáspénzből álló javadalmazással van egybekötve.

Felhívom mindazokat, kik ez állásokra pályázni kívánnak, hogy a minősítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám mint a kijelölt választmány elnökéhez folyó évi november hó 25 napjának délelőtt 12 órájáig annyival is inkább benyujtsák, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg megüresedendő állásokra pályázat nyitatik.

Debrecen, 1906. november 8.

Wesprémy Zoltán

főispán.

Köszvény!

ellen ezernél jobb kiváló orvos és tanár ajánlja és rendeli betegének a h res

476-x-9.

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszer. 1 nagy üveg 2 K. — Vidékre 1 üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN

CSUZ.

Komáromi M.

műhangszer készítő

Legnagyobb hangszer üzlete

József kir. herceg-utca 2. Pika szálloda mellett.

Czimbalom vételnél díjtalan tanítás saját czimbalom iskolámban. Legnagyobb **zongora terem Piac utca 49.** főpostával szemben.

Bérbe adott zongorákat új gyanánt nem adok el, mindenféle hangszerek részletfizetésre is. Többféle gyártmányu

Gramophonok

és lemezek, a leghíresebb gyártmány, lemezekben óriási választék. — **Szakkerülő műhely**, új hangszerek készítését és javítását művészi módon mint kontár, de mint szakképzett készítjük. Zongora hangolás vidéken is.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Az ujjonnan érkezett hurfonó gépeken a legkitűnőbb minőségű hurokkal szolgálók.

487-x-17.

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyegáruház.

● **Óriási választékban kaphatók**

Női és férfi téli (Jäger) alsó ruházatok,

Szörme boák és gallérok

a legújabb fókákban.

Gyapjú téli kendők és sálak

elsőbb és Himalaya minőségben.

A világhírű **P. D.** jegyű, kitűnő szabásu

francia fűzők egyedüli raktára,

Jutányos, szabott árak

Kirakataink állandóan a legutolsó divatot tüntetik fel. 432-x-49

Pénzkölcsön.

minden összegben, mindenkinek, köte-

levényre, váltóra, butorra, életbiztosít-

ásra, betáblázásra 3 1/2 4 és 5%-ra.

Részletfizetésre. **Löhlhoffel & Berlin**

W. 35. Válaszbélyeg küldendő.

347-30-14.

Sérvkötők, haskötők,

gummi görcsér harisnyák

mérték szerint legpontosabban

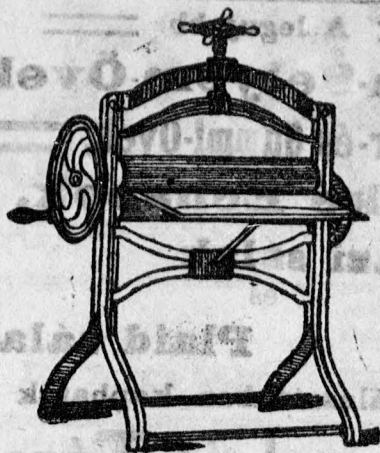
készítettnek 541-106

Schön Sándor

keztyű, kötszer és
orvosi műszertárában

DEBRECEN,

Piac utca 12. (Stenczinger ház.)

Mángorló-gép

hazai gyártmány.

MOSÓ-GÉP
FACSARÓ-GÉP

Takarék-tűzhely
Kémény-toldó

és minden háztartási eszköz raktára:

Sesztina Lajosnál

Debrecen, Piac utca 23.

OSERS és BAUER motorgyár Budapest, Podmanikó-u. 18.

Ajánlja elsőrendűnek elismert legújabb szerkezeltű szívógáz-generatoros motorait

345-16-11.

Üzemköltség irán-

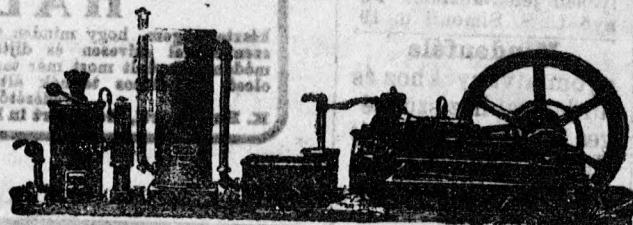
ként és löörönként

1 1/2-2 1/2-fillér. Ant-

racit, faszén, vagy

foksz tüzelésre egy

aránt alkalmos.

Legmeszebb menő

szavatoss

Elsőrendű, erőteljes,

Kedvező fizetési

feltételek.

Benzin Motorok és lokomobilok szolid kivitelben.

Költségvetéssel és árjegyzékkel díjmentesen szolgálunk

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Oh jaj!

Megfojt ez az át-

kozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak.

EGGER mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor” gyógyszerlár

BUDAPEST,

VI. Váci-körút 17.

Eljen!

EGGER mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Debrecenben, kapható: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Koczián Dezső, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Radákovits Géza, Grósz Nagy Ferencz, Szilvecz Ferenc, Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Legújabb találmány!

Osztr. szabad. bej.

Mindenki maga gyártja a köveket!

Cement-, fal-, kő forma

teljesen felszerelve csak **36 korona**

Egy munkás egy formával naponta

1500 követ készít. Pléhalj nem szükséges.

Ez a forma különösen alkalmas swemm kövek gyártására, Brost-

rák ingyen és bérmentve.

A. Tevonderen x L. Pollaert Dalheim a Rh. D. K.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 30 fillér, minden további szög 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szög 6 fillér.

Lerőlelt tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlott

tevélekhez szükséges postakönyv féláron kapható a kiadó hivatalban.

Vidéken

Debrecenhez közel fekvő mező városban, egy jóforgalmu hentes és mézszáros üzlet; teljes felszereléssel bérbe kiadó esetleg kevés pénzzel szakember társul keres tetik. Vasúti állomás Nagy kiterjedésű üzleti összeköttetés és nagy vevő község már megvan teremtve. Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

Könyv és papír kereskedésbe tanuló fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóban.

Szabni

teljes díjtalanul megtanítok minden leányt a ki már a ruhavarráshoz ért. Fenyő S-né Simonfi u. 19.

Ingyen lakás

takarításért, gyermektelen házaspárnak. Cim a kiadó hivatalban.

Főiskolai

halgató, ki a vasúti in emá usban főnevelő volt, nevelői állást keres. Próbaszerekes" jelige slatt levelet a kiadóhivatalba kír.

Roncegno déltiroiban a Valsugana vasút mellett, 1 és fél órára Trientől 435 méter a tenger színe fölött

Legerősebb arzén vasas forrás,

a legjobb eredménnyel használva és egész évben tart. házi használatra is. Minden országban sok előkelő orvosi tekintély által ajánlva vérzekénység, női bajok, idegesség és bőrbajok stb. ellen. Mindegy gyógytáborban kapható. — Elsfrangu gyógyintézei

"Gram Hotel des Bains" és Parkszároda

250 szobával és Salonnal, minden modern berendezéssel Pompás, széltől védett fekvéssel, éghajlattal, nagy parkkal, fűrdővel ápril 15-től November 1-ig. Prospektussal és kérdézősködére szívesen szolgál a

277-5-18.

fürdőigazgatóság

Gyors privát kölcsön

100.000 korona áll rendelkezésemre melyet igénybe vehetnek; Katonatisztek, állami, megyei és városi hivatalnokok s más hitelképes egyének. Budapesti és Bécsi bank képviselőt amortizációs kölcsönökre. Utólagos díjaz s. Meghívásra személyesen jelentkeztem. Fenyő L. S. Simonfi u. 19.

Mindenféle

nyomatványokhoz és hirdetésekhez szükséges klisókat készít Hajnal Gyula Debrecen Piac u. 9. sz. Telefon szám 412.

Tisztességes

keresethez juthatnak 14-16 éves fiúk, újságárúitással. Jelenkezni lehet délután 4 órától a Csapó-utcai nyomdában.

Koszt

joghalgatók s intelligens fiatal emberek ebéd-vacsora kosztot kaphatnak uri családnál, havi 40 korona ellenében. Cim a kiadóban.

Könyv szekrényt

keresek megvételre. Cim a kiadó hivatalban.

A legújabb China-Selyem-Övek

Bőr-és Guami-Övek,

Csipke Echapok,

Színházi sálak

és

Plaid sálak

nagyválasztékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatruházában, 294-x-114

Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.

HÁLA

küldök meg, hogy minden tődd- és terkedekben szereplő művészen és díjtalanul köszöjtem, mely minden munkáidat most már tanító ílam egy egyszerű, szép és határozó termék által hosszadalmas szövegűvé tetted.

K. Baumgartl, Geschäftw. in Wenden bei Karlsruhe.

Utcai lapelárusítók fölvételnek.

Globin

a legjobb és legfinomabb GZIPORISZITÓSZER

A bőr puha és tartos marad.

Minden fáradság nélkül leggyőnyörűbb fekete fény.

A szépség egyik főköllöke a szép arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni,

a FOLDES-féle

MARGIT-CRÊME

osodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes sikkosságu, gyorsan felszívódó, kedves illatu vegyszer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltüntet szepplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen crémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded üdéséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényegesebb előnye, hogy higányt önmagában nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappae 70 fill., — Margit-puder K 1.20, — Margit-fogpap 1 K. — Arviz 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen** gyógyszerész ARADON. 176-10-10

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Steiner Manó, Mihalovits J., Muraközy László, Szilcs Ferenc gyógyszerterekben.

Tulipán-Padlófénymáz
(Linoleum)

Védjegyezve

Tulipán-Padlófénymáz
(Linoleum)

Hazai gyártmány

Ne vásároljunk osztrák padlófénymázt, mert

- A Tulipán-Padlófénymáz** az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmúlja.
- A Tulipán-Padlófénymáz** tartós, rögtönsszáradó és tükörfényű gyönyörű zománcszal bir.
- A Tulipán-Padlófénymáz** vízel mosható
- A Tulipán-Padlófénymáz** tetszetős nemzetiszínű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csomagolva és 3 féle színárnyalatban létezik.
- A Tulipán-Padlófénymáz** minden nagyobb fűszerkeredésben és drogueriában kapható.

Viszontelárusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklár Gyula és Társai

vegyészeti festék-, lakk- és kenőgyár
BUDAPEST, IX. Remete-utcz.

275-5-5.

Hazai gyártmány!

Próbáld a hazai ipart!